

- 1.
- 2.
- 3.

כולם ע"י ב"כ עוה"ד איתי הפלר
ו/או מירב פלח-לב
מדרך העצמאות 57, חיפה
טלפון: 04-8521343 * פקס: 04-8538003

המערערים

נ ג ד

המרכז האקדמי כרמל

באמצעות ד"ר מיטל פינטו
סגנית התובע

המשיב

בקשת רשות ערעור

מוגשת בזאת בקשת רשות ערעור על פסק דין משמעתי של ד"ר נעם שר מיום *** בפברואר 2012 בתיק משמעת **/** בבית הדין המשמעתי במרכז אקדמי כרמל (להלן: "**פסק הדין**"), בו נקבע כי המערערים פעלו בניגוד לסעיף 4 לתקנון המשמעת (להלן: "**תקנון המשמעת**") שזה לשונו:

"הונאה או מצג שווא בעבודת בית, בעבודה סמינריונית או בעבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, כולל הפרה של הוראות הנוגעות לביצוע אותה עבודה, העתקה ללא ציון המקור וכן סיוע לאחר לעשות מעשה כזה".

פסק הדין המשמעתי מצורף ומסומן **באות א'**.

תקנון המשמעת מצורף ומסומן **באות ב'**.

אקצאת אילן:

1. המערערים יהיו מיוצגים בבקשת רשות ערעור זה על ידי באי כוחם, עוה"ד איתי הפלר ו/או מירב פלח-לב וכתובתם לצורכי מסירת כתבי בי דין תהא במשרדם אשר ברח' העצמאות 57, חיפה.
2. המערערים בעלי תואר ראשון, כל אחד במקצועו הוא, הינם סטודנטים למשפטים שנה א' במרכז האקדמי כרמל.

3. המערערת 1 הינה אם **** לפעוט בן **** שנים, מגדלת אותו לבדה, בעלת תואר ראשון מאוניברסיטת חיפה,

4. מערער 2 הינו בעל תואר ראשון **** מאוניברסיטת תל-אביב. מערער 2, בעברו, *****

5. כל הטענות ו/או העובדות הנטענות בבקשת רשות הערעור, להלן, נטענות על דרך ההשלמה ו/או במצטבר. ברם, הטענות המשפטיות במידה והן סותרות זו את זו ו/או אינן עולות בקנה אחד, נטענות לחילופין, הכול לפי הקשר הדברים והדבקים.

6. כל הנספחים המצורפים לבקשת רשות ערעור מהווים חלק בלתי נפרד הימנו.

7. המערערים שומרים על זכותם לתקן את הערעור ו/או להוסיף ולשנות טענות.

סיקרי העובדות:

8. שגה בית הדין המשמעתי קמא בפסק דינו. הן בפן המסקנות והן בפן של יישום ההלכות והדין בנושא "הונאה או מצג שווא בעבודת בית" לפי ס' 4 לתקנון המשמעת. כמו כן, גם אם בית דין זה ישאיר על כנו חלק מקביעות בית הדין קמא, הרי אין אלא לקבוע כי שגה בית הדין המשמעתי קמא בחומרת העונש כאשר התוצאה הסופית איננה מהווה משפט צדק אמיתי ונכון.

9. שגה בית הדין המשמעתי קמא כאשר ניתק את הקטעים הזהים בין העבודות, לטענת המשיב, לבין העבודה עצמה בכללותה – אילו לא היה עושה זאת היה מגלה כי העבודות שונות בתכליתן.

10. שגה בית הדין המשמעתי קמא כאשר קבע כי המערערים לא כתבו את עבודתם באופן עצמאי, גם אם וככל שקיים דימיון בחלק מהעבודות.

11. שגה בית הדין המשמעתי קמא כאשר קבע כי קיימת זהות כה נרחבת בין קטעים בעבודות, בניסוח ובצורה.

12. שגה בית הדין המשמעתי קמא כשקבע שמדובר בהעתקה מתוככמת. המערערים, בתום לב משווא, ללא שום רצון להקל על עצמם בכתיבת העבודה, השקיעו מזמנם היקר מתוך רצון ללמוד כשהמטרה בקיום הדיון המשותף היה אך ורק ללמוד ולהצלית. הוכחה ניצחת לכך היא כי המערערים היו בין תתך הסטודנטים המועט, בלשון המעטה, אשר עבר את הבחינה המסכמת בהצלחה. יתר על כן, המערערת 1 ****, הינה סטודנטית מצטיינת.

עבודות המערערים מצורפים ומסומנים באות ג'.

תשובותיהם לטענות שהועלו כנגדם מסומנות באות ד'.

סיקרי הטיעונים:

א. אי קיומם של הליכים הוגנים וראויים

13. בפתח הדברים ייטען כי לא יורשע סטודנט בעבירת משמעת אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו במלואן, וכפי שיובהר להלן במקרה הנדון לא ניתן למבקשים למצות את טיעוניהם, ולכן יש להורות על ביטול פסק הדין ועל קיומו של הליך מחודש, בו תינתן להם האפשרות להיות מיוצגים ע"י עו"ד.

ראה לעניין זה נוסחו של סעיף יב(2) לתקנון המשמעת:

"לא יורשע סמוך בבערית משמעת אלא לאחר שניתנה לו ההזדמנות להשמיע את טענותיו בהתאם לנהליי המוסד ולא יורחק מהלימודים אלא אם ניתנה לו הזדמנות להשמיע טענותיו לפני הממונה על המשמעת וזכות לערעור על ההחלטה לפי ועדת הערעורים"

14. המבקשים יטענו כי כעולה מפרוטוקול השימוע נקבע כי הדיון מתחלק לשני חלקים: האחד דיון בשאלה, האם הייתה עבירת משמעת? והשני דיון בשאלה, מה העונש הראוי בהנחה שהייתה עבירה? ואף נאמר להם שוב ושוב בדיון כי אם יורשעו יזמנו לטיעונים לגבי העונש, אלא שלא ניתנה להם האפשרות לטעון לעונש והם לא זמנו לכל דיון נוסף.

לא רק זאת, המתרגלת והמרצה הודיעו למערערים, בפרהסיה, מול מקבץ לא קטן של סטודנטים, כי הם חשודים בהעתקה. עצם "ההכרזה" בקולי קולות מהווה עונש חמור בפני עצמו, אולי חמור מפסילת הקורס.

ואלו דברי הממונה כפי שצוטטו מהפרוטוקול:

"מחלקים את הדיון לשניים, בחלק הראשון עוסקים בשאלה אם הייתה עבירת משמעת ובחלק השני מה העונש הראוי בהנחה שהייתה עבירה. אני אתן לכם לשטוח טענותכם בשני שלבים."

הפרוטוקול מצורף ומסומן באות ה'.

ב. לא הוכח שהמערערים עברו על סעיף 4 לתקנון, דהיינו לא הוכחה העתקה:

15. המחלוקת לפנינו הינה לעניין ניסוח עבודתם של המערערים שהמשיב טען כי הם מהווים הונאה או מצג שווא בעבודת בית לפי ס' ד' לתקנון המשמעת.

16. במרבית הפסיקות במקרים שכאלו ההכרעה הינה בהתאם לפרשנותו של בית הדין המשמעתי אי לכך יש מקום כי הערעור יישמע וכי בית דין זה יהפוך את קביעתו המוטעית ולא צודקת של בית דין המשמעתי קמא.

17. מהי העתקה? אין שום פירוט בתקנון ו/או שום אזהרה על מהי "העתקה מותרת" ומהי "העתקה אסורה". הריי אין סטודנט שלא מצטט מספרי עזר (ספרי מחשבות ומאמרים) או עושה שימוש בלשון קצת שונה אך מאוד דומה בתיאור והסברים של המקרים המועלים בעבודות הבית. ואילו עסקינן בפרקטיקה, הריי גם בכתבי הגנה ותביעה אנו רואים משפטים ופיסקאות שלמות החוזרות על עצמן בנושאים דומים, כשהכותבים הינם עורכי דין שונים, אך הכל בהדבק שונה.

18. נכון הוא, כי קיים דמיון מסויים בין שלושת העבודות, אולם דמיון זה מקורו בכך שהעבודות עוסקות באותו הנושא ומהוות, הלכה למעשה, פתרון למקרה באמצעות סקירה של החוק והתקנות. בכל הכבוד, ומבלי להמעט, חלילה, מחשיבותן של העבודות העומדות לדיון, מדובר בתשובה לשאלה המשלבת בתוכה פסיקה ודברי חקיקה מפורטים במהותם, שלא רבות הן הדרכים לפרשם ולהסבירם בוודאי ככל שמדובר בעבודת בית זהה, לכלל הסטודנטים הלומדים אצל אותו מרצה, ולא עבודה מחקרית.

מכל מקום, סגנון הכתיבה של המערערת 1 שונה מסגנון הכתיבה של המערער 2, סגנון הכתיבה של המערער 2 שונה מסגנון הכתיבה של המערער 3 וגם מבנה העבודה שונה באופן מובחן ומהותי. כפי שציינתי לעיל, שעה שמדובר בעבודת בית המבוססת על אותו נושא, דווקא הסגנונות האישיים השונים של המערערים מהווים רכיב חשוב בבחינת הדמיון המהותי בין העבודות.

19. המערערים, טענו כי בחרו ללבן את הסוגיות המשפטיות באמצעות דיון מעמיק ומפרה שאפשר להם חשיפה לצורות חשיבה שונות, כאשר לאחר מכן כל אחד מן המערערים ניגש לנסח פתרון לעבודה, כאשר מונח לפניו נקודות הליבה אשר העלו המערערים יחד בסיעור המוחות המשותף.

יובהר כי אין בהוראות ותנאי מעבר הקורס שום איזכור או דרישה כי חל איסור על קיום סיעור מוחות ו/או דיון מפרה בין הסטודנטים – אין שום הגדרה ו/או דרישה כי על כל סטודנט להתמודד עם המטלה באופן עצמאי.

“יש לציין, כי עבודה משותפת על מטלה אינה פסולה, ככזו. נהפוך הוא. יש לעודד ליבון משותף של סוגיות שהסטודנטים נדרשים ליתן להן מענה, דיון שהינו מפרה ומאפשר חשיפה לצורות חשיבה שונות. על כן, דיון משותף במטלה כזו או אחרת, והתמודדות משותפת עם הנדרש במסגרתה, אינו עולה לכלל העתקה פסולה (אלא אם הוגדר מראש כי יש להתמודד עם המטלה באופן עצמאי)”. (ד”ר גונזבוניק בתיק 11/11)

20. ייטען כי לא הורס הנטל ולא הוכח כי בוצעה העתקה וראה לעניין זה גם דבריה של סגנית התובע – ד”ר מיטל פינטו, שהיוותה גורם ניטרלי, שמעולם לא קרא את עבודות המערערים, לא הבחינה בהעתקה ולא הצליחה “למצוא” חלקים משותפים בין העבודות ואילו בית הדין המשמעתי קמא קובע נחרצות כי המערערים לא כתבו את עבודתם באופן עצמאי.

“קראתי את שלוש העבודות. בתחילה סברתי כי אין כלל חלקים משותפים ביניהן”
(דבריה של סגנית התובע כפי שצוטטו בעמוד 1 שורה 6 מפסק הדין המשמעתי)

21. ייטען כי גם בית הדין המשמעתי קמא קבע כי המערערים ביצעו גם “עבודה עצמאית” במהלך הכתיבה.

22. לפיכך ייטען כי גם וככל שהמערערים תרגו מגבולות המותר, בעת ניסוח עבודתם, החריגה נעשתה שבתום לב מתוך רצון לחקור, ללמוד ולהבין ולא ליצור לעצמם יתרון על פני חבריהם לספסל הלימודים, ולבטח אינה מצדיקה את העונש הכבד שהוטל עליהם.

23. המערערים הגישו את עבודתם אחד אחרי השני, לכן המתרגלת קראה את שלושת העבודות של המערערים אחת אחרי השנייה – אילו המערערים היו מעוניינים “לכסות”, אחר דבר מה לא כשר, היו מגישים את עבודותיהם אחד אחרי השניה בערימה אחת, על אחת כמה וכמה שהטענה היא כי מדובר בהעתקה מתוחכמת? לא ולא! מדובר בתום לב משווא.

24. במאמר מוסגר ייטען כי לגבי המערערת 1 הממונה על ועדת המשמעת פנה אליה פעמיים באמצע הישיבה ואמר באופן חד משמעי שלא ניתן להצביע בכלל על העתקה וכי העבודה שלה שונה לגמרי ושהיא יכולה לקום ולצאת. ובסוף הדיון הוא אמר שמבחינת **** אין על מה להרשיע אותה והכל בסדר, ולכן תמוה מדוע והכיצד הורשעה...

ג. העונש אינו מידתי ואינו סביר בנסיבות:

25. ביטול קורס הינה עונש כבד מאוד שהרי פועל יוצא של עונש זה יכול להיות אולי הארכת מועד סיום הלימודים ו/או תשלום נוסף בעד הקורס ו/או אובדן כושר השתכרות עקב הארכת תקופת הלימודים ו/או קלון ונדמה כי בענייננו האיזון שבוצע ו/או שיקול הדעת שהופעל אינם מידתיים ונגועים באפליה ובחוסר שוויון.

26. נדמה כי לא נלקחו בחשבון העובדות המפורטות להלן, שיש בהן כדי להטות את כף המאזניים:

- ? בקורס זה נדרשו המערערים להגיש שתי עבודות מתוך 3, אלא שהם בחרו להגיש את שלושת העבודות.
- ? מדובר בסטודנטים בתחילת התואר, החודש והסמסטר הראשון בכל הלימודים.
- ? המערערים השקיעו ממיטב זמנם ומרצם בקורס כשהם מגיעים להרצאות במקום לעבוד לפרנסתם בזמן זה.
- ? המערערים, המשיכו את הקורס עד סופו כשם נבחנים, ואף מקבלים ציונים גבוהים למרות אחוזי הכישלון הגבוהים שעמדו על כ- 70% (לפני פקטור).
- ? מדובר אפוא בקורס קשה שאחוז הנכשלים בו רב, והמערערים השקיעו בו ממיטב זמנם, זמן שהוא יקר מאוד עבורם.

? הנסיבות האישיות של כל אחד מהם. המצב הכללי הקושי לחזור ללמוד את הקורס מחדש להפסיד ימי עבודה, זמן ונסיעה וזמן ללימודים ועוד...

27. זאת ועוד, העבודה נשוא המחלוקת הוטלה על המערערים במהלך הקורס, אך וועדת המשמעת התכנסה בעניינם רק בסוף הקורס, לאחר שלמדו ושקדו לאורך הקורס ואף ניגשו לבחינה המסכמת וקיבלו ציון עובר.

28. יש לייחס משקל חיובי גם להתנהלות המערערים אשר התנצלו ונטלו אחריות על הדמיון בין העבודות כשהם מוסיפים וטוענים כי פעלו בתום לב מוחלט, כשהם מנהלים דיון משותף על העבודות כדי להניב תוצאות טובות יותר, במטרה כנה ללמוד ולהבין את מטלת הבית לעומק יותר, ולא היו כל כוונה או רצון להעתיק. וכי מדובר בנקודות ספציפיות ולא העתקה "מתחכמת".

928 §10

29. מכל האמור לעיל יש לקבוע כי שגה בית הדין קמא ולהורות על ביטול פסק הדין המשמעתי או לחילופין להפעיל שיקול דעת ראוי בנסיבות ולקבוע כי די במתן התראה והגשת עבודה חדשה תוך זמן קצוב.

דומני כי עונש זה שהינו עונש חינוכי ביותר, ישיג את אותה מטרה. זאת ועוד וכיוון שהמערערים הגישו 3 עבודות, אזי גם אם תפסל עבודה זו עדיין הגישו 2 עבודות, דהינו עמדו בדרישות הקורס, וייתכן ואין צורך בהגשת עבודה נוספת.

30. בית הדין מופנה לעיין בהחלטות שניתנו לאחרונה, בנסיבות זהות, שם ניתן עונש קל הרבה יותר, ותועלה התהייה מדוע המערערים הופלו לרעה....